

Az előadóra és a hozzászólókra egyaránt jellemző volt, hogy a konferencián kialakított elveket és ajánlásokat igyekeztek a megvalósítás útjára terelni. Problémafelvetéseikben és a jelenlegi helyzet megítélésében inkább a sarkított, élesebb fogalmazást választották, mint a szépítést vagy az eddigi eredmények ecsetelését.

Alapelvként az kristályosodott ki, hogy a tájékoztatásban és az állományalakításban egyaránt *ki kell használni a gépesítés adta előnyöket, ésszerű centralizációval és a funkciók megosztásával*. Pontosán körvonalozódott az is, hogy a tájékoztatásban milyen szerepet fognak játszani a külföldi feldolgozáson alapuló adatbázisok, s hogy milyen területeken, mi célból lesz szükség saját feldolgozásra, valamint, hogy a kettő hogyan egészítheti ki egymást. A lényeg ezen a területen is a nagyfokú együttműködés és a párhuzamosságok minimálisra csökkentése.

Szó volt arról, hogy a nagy adatbázis-szolgáltató rendszerekkel elsősorban retrospektív keresésre célszerű kiépíteni a kapcsolatot. A kurrens tájékoztatásban a külföldi adatbázisok beszerzése és itthoni használata a gazdaságos megoldás. Az online kapcsolódás lehetőségét a ténylegesen nagy felhasználó intézmények kezébe kell adni, ezeket egyúttal olyan központokká alakítani, amelyekben keresztül közvetlenül, vagy segítségükkel közvetve lehet minden online igényt kielégíteni. Az online kapcsolódás lehetőségeinek kérdésében még számos pont tisztázásra vár. Ilyen pl. az információáramlás ellenőrzése, az igénybe vehető adattárak számbavétele, a fizetőképes igény felmérése, a korlátlan számú terminál-csatlakoztatás technikai feltételeinek megteremtése stb.

Számos évetően sürgető tennivaló van a hazai szakirodalomból való retrospektív tájékoztatás területén. Ezt a területet eddig igencsak elhanyagoltuk.

Az adatbázisokon alapuló kurrens vagy retrospektív keresés ill. annak eredménye természetesen nagyobb követelményeket fog támasztani a szolgáltatásokkal szemben (primer dokumentumok vagy azokról készült másolatok igénylése stb.). Nyilvánvaló, hogy csak abban az esetben leszünk szolgáltatásképesek, ha állománygyarapítási politikánkban gyökeresen új szemléletet és gyakorlatot honosítunk meg, nevezetesen a *kooperációt*. Az első és legfontosabb feladat ezen a téren az ágazati felügyelet: létrehozni a könyvtári regisztrációt. Enélkül elképzelhetetlen a kooperáció. Hátrányos helyzetünk – mint ez az egyik korreferátumban elhangzott – éppen az együttműködés hiányából ered. A hozzászólók megpróbálták annak az ellentmondásnak a gyökeréig hatolni, ami az együttműködés szükségességének belátása és az arra való képtelenség között van. Az együttműködésre való hajlandóságot fokozni lehetne a szolgáltatások megbízható nyilvántartásával, azaz ún. „reference center” felállításával, valamint azzal, hogy a könyvtárak kölcsönösen garanciát adnának egymásnak a folyóiratok

beszerzése terén. Több javaslat és hozzászólás hangzott el az állománygyarapítási kooperáció lehetőségeivel kapcsolatban is. Itt mind a nagykönyvtárak, mind a vállalati könyvtárak szerepkörét pontosabban kellene látnunk. A szakmai etikai és a jogi kérdések sem elhanyagolhatók e vonatkozásban.

A műszaki szekció munkájában nagy hangsúlyt kapott egy, az egész szakma rangját és komolyságát befolyásoló kérdés, nevezetesen a *vezetés színvonalának kérdése*. A felelősség e téren a felügyeletet gyakorló főhatóságokon van, amelyeknek komolyabban kellene venniük a szakmai felülvizsgálatokat, bizonyos publicitást is biztosítva nekik. Csak azokat a vezetőket lenne szabad a szakma irányításába bevonnani, akik már bizonyítottak.

A tanácskozás utolsó szakmai programjaként a szekcióülések elnökei plenáris ülésen adtak számot a szekciókban végzett munkáról, majd Zsidai József, az MKE elnöke fejezte ki a vándorgyűlés sikeres lebonyolítása feletti örömét. Megköszönte Kaposvár vendégszeretetét, a Megyei Könyvtár munkatársainak lelkes szervezését. A vándorgyűlés fő témáját értékelve aggodalmának is hangot adott: a konferencia ajánlásainak végrehajtása rendkívül nehéznek látszik. Nem kevés tennivaló áll könyvtáraink dolgozói előtt sem, ha azt akarjuk, hogy az elkövetkező 10 év egyelőre csak papírra vetett céljait elérjük. Akkor nem kell majd majd újlag mondanunk, hogy „nincs új a nap alatt”.

Berke Barnabásné – Cziegler Mária

A Könyvtáros jubileuma

A *Könyvtáros* júniusban múlt harminc éves. Közben legutóbb megjelent három száma a IV. országos könyvtárügyi konferenciáról szóló tájékoztatás jegyében állt, a nevezetes mérföldköre csak hetedik számának visszaemlékezései hívták fel – rokonszenves szerénységgel – a figyelmet. Ne menjünk el mellettük megjegyzés nélkül, hiszen könyvtárügyünk szervezésében és fejlesztésében a lap érdemei mindvégig sarkalatosak voltak, s az idő előrehaladtával szüntelenül növekedtek. Ezt a tényt fogalmazza meg a IV. országos könyvtárügyi konferenciára készített dokumentum, *A magyar könyvtárügy helyzete és fejlesztési programja* is, amikor leszögezi, hogy „a *Könyvtáros* következetesen a legaktuálisabb problémákkal foglalkozik; aktívan politikázó, szakmailag elmélyült, ugyanakkor friss és színes orgánummá vált”. Tevékenységét negyedik évtizedében is ugyanezek a megállapítások jellemezzék!

